

Nr 314.

Av herrar **Staxäng** och **Hansson** i Rubbestad, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 141, med förslag till kungörelse angående förbud mot offentliga nöjestillställningar m. m. på vissa kyrkliga högtidsdagar.*

I prop. nr 141 med förslag till kungörelse angående förbud mot offentliga nöjestillställningar m. m. på vissa kyrkliga högtidsdagar föreslås i 1 § första stycket, att på juldagen, långfredagen och påskdagen må icke anordnas offentliga nöjestillställningar, ej heller offentliga tävlingar eller uppvisningar i skjutning, motorsport, hästsport eller annan sport eller i gymnastik eller idrott. Utöver vad här anförts, har Kungl. Maj:ts förslag jämte vissa kompletterande bestämmelser även försetts med straffsanktion.

Det skall villigt erkännas, att ett sedan gammalt känt önskemål om klara och effektiva bestämmelser på detta område ernåtts genom Kungl. Maj:ts förslag. Emellertid avviker Kungl. Maj:ts förslag i fråga om de helgdagar, som skola skyddas, såväl från nu gällande lagstiftning som från det förslag som de av ecklesiastikdepartementet tillkallade sakkunniga utarbetat.

Enligt nu gällande bestämmelser har även pingstdagen fredats från störande tillställningar och de sakkunniga ha i princip anslutit sig till denna mening; dock ha de sakkunniga ansett det lämpligt att förbudet mot nöjestillställningar m. m. på denna helgdag genom införande av ett dispensförfarande något kunde uppmjukas. Kungl. Maj:ts förslag innebär emellertid att nöjesförbudet beträffande pingstdagen upphäves.

De sakkunniga ha ansett starka skäl tala för att nuvarande nöjesförbud utsträcker till att omfatta även första böndagen (botdagen). För denna åtgärd ha de anført följande vägande motivering: »Särskilt i den allvarstid, som nu är inne, synes man på många håll även utanför de i trängre mening religiösa kretsarna ha i stigande grad insett behovet av att denna dag även i utvärtes avseende får en starkare prägel av självbesinning och ansvar. Det har sålunda exempelvis kommit till de sakkunnigas kännedom, att svenska skidförbundet beslutat för framtiden undvika att förlägga större tävlingar till botdagen. Enär en sådan inställning otvivelaktigt innebär ett såväl socialt och moraliskt som religiöst värde, synas tillräckliga skäl föreligga för att stödja den genom lagstiftningen. De sakkunniga ha därför ansett sig böra föreslå, att även botdagen skall räknas till de helgdagar, som skola hållas fria från nöjestillställningar.» Kungl. Maj:t har dock icke kunnat förorda att helgfridsskyddet utsträcker till att omfatta även första böndagen.

Att Kungl. Maj:t i sitt förslag sålunda icke föreslagit förbud mot nöjeställningar m. m. på pingstdagen och första böndagen måste inge allvarliga betänkligheter.

Skola juldagen, långfredagen och påskdagen skyddas genom nöjesförbud, måste, om man vill vara konsekvent, även pingstdagen erhålla samma skydd. Både ur frälsnings- och kyrkohistorisk synpunkt äro pingstdagen och de förut nämnda helgdagarna kyrkans viktigaste högtider. Juldagen, långfredagen och påskdagen äro högtider, knutna till Frälsarens person. Men utan första pingstdagens händelser hade vi aldrig kunnat tala om en Kristi kyrka på jorden, eller med andra ord, både juldag, långfredag och påskdag hade då stått utan denna förmedling med nuet. Därför är en olika värdering av dessa högtidsdagar icke möjlig. Att pingstdagen icke på samma sätt som de tre andra högtidsdagarna ingått i folkmedvetandet eller att den infaller under en årstid, då t. ex. friluftsfester ha högkonjunktur, får icke bortskymma denna lagstiftnings väsentliga innebörd, nämligen att skydda kyrkans heliga tider mot profanering.

I betraktande av att de fyra böndagarna äro av Konungen särskilt påbjudna och vårt folk på dem manas att lägga alla världsliga sysslor å sido och träda upp i Herrens hus, borde också dessa dagar vara fridlysta. Då detta emellertid skulle innebära en stor utvidgning av nu gällande lagstiftnings räckvidd, är ett förslag härom knappast genomförbart. Som förut nämnts ha de sakkunniga dock givit första böndagen en särställning gentemot de andra böndagarna i sitt förslag, på grund av att denna dag är en botens och besinningens dag. Enär denna lagstiftning bör främja sådant, som kan väcka ansvar och besinning ibland vårt folk, vore det olyckligt, om första böndagen, botens dag, prisgäves åt världsliga nöjen. Varje tal om ändlig beredskap är utan verklig mening, om man icke beaktar detta.

På grund av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen för sin del måtte besluta, att 1 § första stycket i förslaget till kungörelse angående förbud mot offentliga nöjeställningar m. m. på vissa kyrkliga högtidsdagar måtte få följande lydelse:

På juldagen, första böndagen, långfredagen, påskdagen och pingstdagen må icke anordnas offentliga nöjeställningar, ej heller offentliga tävlingar eller uppvisningar i skjutning, motorsport, hästsport eller annan sport eller i gymnastik eller idrott.

Stockholm den 20 mars 1943.

Ernst V. Staxäng.

Axel Hansson
i Rubbestad.